

RESISTIR AMB ESPERANÇA DAVANT DE L'IMPERI

SUSAN GEORGE

París, França

Hem tingut victòries importants: l'Acord Multilateral sobre Inversions (AMI) està mort, encara que tractin de ressuscitar-lo. El BM (Banc Mundial), el FMI (Fons Monetari Internacional) i l'OMC (Organització Mundial del Comerç) estan en crisi. A tot arreu, els consumidors es rebel·len contra els organismes genèticament modificats. Dotzenes, centenars de batalles tenen lloc en el món. A causa de les protestes en massa i del rebuig popular a acceptar la globalització neoliberal, cada cop més gent reconeix que no hem arribat a la «fi de la Història». No són victòries petites, i és necessari alegrar-se'n. Un altre món és possible!

El camí que queda serà llarg i dur. Sí, el BM, el FMI i l'OMC estan tocats, però encara s'aguanten i no han renunciat a cap dels seus poders. La distribució de la riquesa mundial continua sent radicalment desigual. Cada dia més i més persones se submergeixen en la pobresa. El deute extern del Sud continua creixent i destruint l'existència d'innombrables persones. El planeta i la natura continuen sent objecte d'un atac sense treva i potser fatal. Pitjor encara, els veritables responsables de la globalització gairebé no han estat afectats: em refereixo a les empreses multinacionals i financeres per a les quals el BM, el FMI, l'OMC, l'OCDE i les altres no són sinó lacais. Aquestes megaempreses i els mercats financers són l'encarnació última del capitalisme mundial i és d'elles d'on ve el veritable perill. Mentre no les haguem posat sota control democràtic, no podrem cantar victòria.

M'agradaria comentar els **passos que hem de fer** plegats si volem caminar cap a la nostra meta, «una globalització democràtica, equitativa i ecològica». Alguns passos són mentals o ideològics; altres es refereixen a l'organització, la tàctica i l'estratègia.

El primer que cal fer és **desembarassar-nos de la ideologia dominant** que ha convençut tanta gent que no hi ha alternativa a la globalització neoliberal. Per això, comencem per restaurar la **veritat del llenguatge** i la **credibilitat de la informació**. Guardar el vocabulari no és només feina dels intel·lectuals: hem de servir-nos de paraules que tothom entengui, i que al mateix temps revelin les mentides dels nostres adversaris, **mentides encastades en el nostre llenguatge** de cada dia. Per exemple:

Diem *globalització* com si tots els pobles

avancesin cap a alguna Terra Promesa, quan sabem molt bé que això és un mite. La *globalització* no és altra cosa que l'assimilació de certes regions del món per part de les empreses multinacionals, industrials i financeres. És, simplement, el capitalisme del segle XXI. Es menja el planeta, enriqueix els rics, augmenta les desigualtats, rebutja la democràcia i exclou centenars de milions de persones.

Diem *privatització* quan es tracta de l'*apropiació* d'empreses valuoses, construïdes amb el treball de milers de persones durant anys, i que, ara, se cedeixen a sota preu a les elits del Nord i del Sud.

Parlem d'*ajustament estructural* quan es tracta d'austeritat econòmica insostenible, i d'un atac brutal contra els pobres.

Diem *desregulació* fins i tot sabent que cada dia s'introdueixen noves regles per part d'institucions internacionals opaques i antidemocràtiques. De fet, estem patint una veritable *re-regulació*.

Trobo també profundament irritant i fals que la premsa ens qualifiqui com a *moviments antiglobalització*. Diguem clarament que **som moviments proglobalització**, perquè estem a favor de compartir l'amistat, la cultura, la cuina, la solidaritat, la riquesa i els recursos. Som, abans que res, *prodemocràcia* i *proplaneta*, la qual cosa, segurament, no és el cas dels nostres adversaris.

Protestar sí, però al mateix temps **hem de proposar**. Massa vegades es descriu el nostre moviment ciutadà com un grup d'anarquistes que no estan d'acord en res, excepte que no volen regles. Coneixeu la frase: «Si no accepteu les regles tornarem a la guerra pura i simple. L'OMC existeix per protegir els febles dels forts, i el que voleu vosaltres és la llei de la jungla. El comerç és bo per als pobres; si esteu contra el comerç, esteu contra els pobres».

Hem de ser molt clars: **volem regles**. Cap sistema, pot funcionar sense regles, però tot consisteix a saber qui posa les regles i en benefici de qui. Rebutgem, justament, les regles d'organitzacions no triades i opaques, ja es tracti d'empreses multinacionals, de mercats financers, o d'institucions internacionals.

Les regles s'han de fundar en el corpus de dret internacional elaborat en el transcurs del segle XX: drets humans, acords mediambientals, convencions bàsiques sobre el treball, etc. Aquesta llei ha de prevaler sempre sobre sistemes legals més especialitzats, com l'òrgan de resolució de diferències de l'OMC. A les empreses multinacionals i als seus directius, se'ls ha de responsabilitzar per les accions de les seves filials a tot el món. S'ha de controlar els mercats financers per mitjà de la imposició fiscal, i, quan faci falta, per mitjà del control de canvis.

Encara que totes les victòries són temporals i parcials, **no hi ha «petites» victòries**. Hem vist a Europa l'exemple de certs diputats d'esquerrers al Parlament Europeu que van rebutjar votar una resolució sobre l'elaboració d'un estudi de viabilitat de la «Taxa Tobin» sobre les transaccions financeres. Aquests diputats addueixen que un impost d'aquest tipus no seria més que una martingala del capitalisme, mentre que ells pretenien enderrocar-lo absolutament. Els seus vots negatius van causar la derrota de la resolució.

Em sap molt greu admetre que no sé gaire bé el que vol dir «enderrocar el capitalisme» en aquest principi del segle XXI. Potser assistirem al que el filòsof Paul Virilio va denominar «el cataclisme global». Si arriba, ho farà acompanyat d'immensos patiments humans. Si tots els mercats financers i totes les borses es desplomen brutalment al mateix temps, milions de persones es trobaran a l'atur, les fallides dels bancs sobrepassaran en molt la capacitat dels governs d'impedir catàstrofes, la inseguretat i el crim seran la regla, i ens submergirem a l'infern hobbessià de la guerra de tots contra tots. Anomenau-me *reformista* si voleu, però un futur d'aquest tipus no em sembla més atractiu que el futur neoliberal.

Si això és correcte, posem un límit al programa neoliberal dels nostres adversaris, i imposem mesures que puguin substituir el sistema actual de capitalisme salvatge per un sistema cooperatiu en què els mercats tinguin el seu lloc, però no dictin la seva llei al conjunt de la societat.

Sabem molt bé pel que lluitem. Els **deutes externs** del Sud no són reembossables, i sigui com sigui, ja han estat àmpliament pagats. Han de ser anul·lats, i cal emprendre restitucions a l'espoliació del Sud. S'ha de col·locar a les institucions financeres internacionals sota control democràtic. Si es decideix que tenen encara una funció, aquesta ha de beneficiar la majoria. Ens fa falta un règim de comerç internacional, però no el de l'OMC.

Cal posar **alguns béns completament fora de l'abast del comerç** i de les relacions mercantils. La

salut, l'educació i altres serveis socials no són mercaderies, sinó drets. Es poden facilitar generosament serveis públics, transports i habitatges socials. Des d'un punt de vista material, és absolutament factible establir un llinar universal de benestar a què tothom té dret, no com a caritat sinó pel fet de ser éssers humans.

El món mai no ha estat tan ric, i posseïm tots els coneixements organitzatius i tècnics necessaris, a més de la capacitat de supervisar la distribució de béns, de manera que s'eviti la corrupció i el malbaratament. Dit d'una altra manera: **no hi ha excusa per no canviar el món**.

Hem de basar les nostres lluites en coalicions fortes, que reuneixin camperols, sindicats, ecologistes, dones, professionals, treballadors culturals i intel·lectuals, aturats, sense sostre, immigrants, militants de drets humans i d'altres forces. Sobre aquestes bases nacionals fortes podem després afegir-hi les nostres lluites regionalment i internacionalment. En qualsevol cas, no cal estar d'acord en tot per treballar conjuntament per aconseguir objectius comuns.

Permeteu-me acabar dient que crec, profundament i honesta, que **podem aconseguir totes aquestes coses**. No tenim cap raó per ser pessimistes, perquè no hi ha hagut cap ressorgir d'una energia militant com aquesta des de la guerra del Vietnam. Crec que podem guanyar. Però a condició de recordar-nos d'una realitat penosa: tot, o gairebé tot, triga molt, un temps terrible. L'exemple millor, o pitjor, és el deute extern, contra el qual molts de nosaltres començarem a lluitar fa 15 anys, i les conseqüències del qual es tornen més greus cada any que passa. Per tant, la lliçó més difícil que cal aprendre és com perdre sense desanimar-se.

No oblidem mai que nosaltres tenim amb nosaltres el nombre i les idees. Tots els èxits del passat, dels que som beneficiaris avui, van ser guanyats per gent que van començar perdent... però un dia, van guanyar. Ser dignes d'ells ens exigeix la mateixa determinació, la mateixa paciència i la mateixa tenacitat.

No cal sorprendre's que sigui dur; després de tot, **intensem de fer allò que ningú ha fet en tota la història de la humanitat!**